

BS Nguy n Th Ki u Trinh -

Trở ng h p lâm sàng

Thai ph tên NTTN, 39 tu i, PARA 3012. M t kinh 03 tháng, có đi siêu âm t i tuy n d i lúc tr kinh 01 tháng, không th y thai trong t cung, nh ng không đ c ch n đoán thai ngoài t cung, t v nhà theo dõi.

Tr c ngày nh p vi n m t ngày, đau b ng nên xin nh p vi n t i TTYT huy n, đ c siêu âm ch n đoán thai ngoài t cung, đ c ch đ nh ph u thu t n i soi trong đêm. Tuy nhiên, theo ghi nh n t i TTYT huy n, vào Trocart, quan sát không t p c n đ c kh i thai, toàn b vùng h ch u b l p đ y các quai ru t nên ph u thu t viên ng ng m , đ t d n l u và sáng ngày hôm sau chuy n v B nh vi n Đa khoa t nh Qu ng Nam.

T i B nh vi n Đa Khoa Qu ng Nam, ghi nh n sinh hi u n đ nh, b ng có v t m cũ đ ng d c gi a r n v , có 03 v t khâu Trocart và l đ t d n l u h ch u ph i.

Siêu âm có kh i thai n m c nh trái t cung, có chi u dài đ u mô ng CRL= 35mm t ng x ng v i thai 10 tu n 3 ngày, tim thai 156 l n/ phút, có d ch khu trú vùng cùng đ sau, khoang Morrison không có d ch. Xét nghi m CTM : Hb 12.9g/dl, Hct 37,5%, BC 13, 6 x 10³/ UL. Đ c ch n đoán thai ngoài t cung trái.

Hình 1: Hình nh thai ngoài t cung trái trên siêu âm

Nhân mọt trứng hóp thai lệch chổ trong ổ bụng

Vị trí bệnh Biên tập viên

Chủ nhật, 16 Tháng 5 2021 21:23 - Lần cập nhật cuối Thứ năm, 20 Tháng 5 2021 09:14

Bệnh nhân đực hói chổn phẫu thuật mổ bụng xử trí thai ngoài tử cung với tiền lệ ổ bụng ổ bụng dính, có thể mổ i Ngo i ph i hóp can thiệp. Ng i i nhà và bệnh nhân đực tử v n v nguy c i t n th i ng các c quan và ch y máu do phẫu thuật khó khăn, có thể truy n máu trong và sau phẫu thuật.

Tình trình phẫu thuật: Vào ổ bụng đực ng r n v 15cm, ổ bụng dính nhi u vùng h ch u, có v t đ t cũ g dính quai đ i tràng trái, các quai ruột che l p hoàn toàn hai bên tử cung. M i BS Ngo i tham gia phẫu thuật, g dính quai đ i tràng trái, b c l đ c kh i thai n m dây ch ng r ng bên trái, tử cung l n h n bình th i ng. Bu ng tr ng trái và vòi tr ng trái không th y t n th i ng. Bóc tách, l y kh i thai n m trong dây ch ng r ng, c m máu các cu ng m ch b ng dao đ i n. L y h t kh i thai và mô nhau. Kiểm tra bó m ch ch u và ni u qu n không t n th i ng. Tri t s n vòi tr ng ph i b ng dao đ i n. Đóng ổ bụng 03 l p. Máu mọt kho ng 500ml.

Không truy n máu trong phẫu thuật. Bệnh n đ nh trong th i gian h u ph u. Ra vi n sau 01 tu n.

V n đ c n bàn lu n trong tr i ng hóp lâm sàng nêu trên

- Bệnh nhân mọt kinh, không th y thai trong tử cung, không đ n c s y t mà ch khám t sau đó b qua, không h i ng đ n nh p vi n ho c đ n tuy n trên đ làm rõ ch n đoán.

- Thai ngoài tử cung v i kích th c kh i thai t i ng đ i l n, không có đ u hi u mọt máu c p, t i n s m l y thai 03 l n, ch đ nh phẫu thuật n i soi t i tuy n huy n trong đ m đ đ a đ n tình hu ng khó gi i quy t nh đã g p b bệnh nhân.

- Với tình tr ng phẫu thuật nh đã nêu, bệnh nhân này đ c ch n đoán sau m là thai trong ổ bụng là phù h p. Vì trên phẫu tr i ng, không ghi nh n t n th i ng vòi tr ng hay bu ng tr ng. Bệnh nhân có t i n s viêm dính h ch u do phẫu thuật 3 l n t các tr i ng hóp m l y thai.

- Với tiền lệ ổ bụng khó khăn nên bệnh nhân đã đ c phẫu thuật mổ h ngay t ban đ u và ph i

Nhân m^ot tr^ong h^op thai l^oc ch^o trong ^o b^ong

Vi^ot b^oi Biên t^op viên

Ch^o nh^ot, 16 Tháng 5 2021 21:23 - L^on c^op nh^ot cu^oi Th^o năm, 20 Tháng 5 2021 09:14

h^op Ngo^oi S^on đ^o g^o dính và bóc tách kh^oi thai ra kh^oi dây ch^ong r^ong, nh^o đó l^oy đ^oc mô nhau và kh^oi thai g^on nh^o hoàn toàn, gi^om đ^oc nguy c^o t^on th^ong c^o quan do dính, và nguy c^o ch^oy máu.

T^oNG QUAN THAI TRONG ^o B^oNG

Đ^onh nghĩa

Thai trong ^o b^ong là thai ^o v^o trí b^ot k^o nào trong khoang phúc m^oc, không bao g^om các v^o trí ^ong d^on tr^ong, bu^ong tr^ong, thai ^o s^ong t^o cung hay thai l^oc ch^o trong t^o cung nh^o thai bám s^o o m^o cũ, thai ^o c^o t^o cung, thai trong c^o t^o cung.

D^och t^o h^oc

Thai trong ^o b^ong chi^om kho^ong 1- 1,5% thai ngoài t^o cung v^oi t^o l^o ^oc tính 1/10.000- 1/30.000 tr^ong h^op mang thai. Đây là tình tr^ong nguy hi^om và có kh^o năng đe đ^oa tính m^ong , ch^o y^ou do xu^ot huy^ot nghi^om tr^ong ^o b^ot k^o th^oi đ^om nào c^oa thai (Matovelo, 2014) . T^o l^o t^o vong c^oa m^o kho^ong 7,7 l^on so v^oi các v^o trí khác c^oa ch^oa ngoài t^o cung và g^op 90 l^on so v^oi thai trong t^o cung (Amanda, 2004). Theo y văn th^o gi^oi, t^o vong m^o đ^oc ^oc tính là 2-30% trong khi t^o vong chu sinh ^ong^oi không đ^oc ch^on đoán là 40- 90% . Thai có th^o g^op các bi^on ch^ong nh^o thai d^o đ^ong, thai ch^om tăng tr^ong trong t^o cung hay thai ch^ot l^ou (Nkencho, 2019).

V^o trí thai trong ^o b^ong

V^o trí c^oa túi thai hay di^on nhau bám có vai trò quan tr^ong trong vi^oc quy^ot đ^onh thái đ^ox^o trí và tiên l^ong ph^ou thu^ot. Eisner và c^ong s^o (2019) đã nghi^on c^ou 115 tr^ong h^op thai trong ^o b^ong và đ^oa ra k^ot lu^on, v^o trí thai trong ^o b^ong r^ot đa đ^ong, chi^om t^o l^o cao nh^ot là thanh m^oc t^o cung 27,8%, k^o đ^on là dây ch^ong r^ong chi^om 15,7%, gan 10,4% hay b^ot k^o v^o trí khác nh^o thành b^ong, m^oc treo ru^ot, m^oc n^oi l^on, lách, sau phúc m^oc.

Nhân mĩ t trĩ ng hĩ p thai lĩ c chĩ trong ĩ bĩ ng

Viĩ t bĩ i Biĩn tĩ p viĩn

Chĩ nhĩ t, 16 Thĩng 5 2021 21:23 - Lĩn cĩ p nhĩ t cuĩ i Thĩ năm, 20 Thĩng 5 2021 09:14

Nguyên nhĩn và cĩ chĩ bĩ nh sinh

Nguyên nhĩn cho đĩ n nay vĩ n chĩ a xĩc đĩ nh rĩ rĩng. Thai trong ĩ bĩ ng cĩ thĩ chia làm 2 nhĩm : nguyên phĩt hoĩ c thĩ phĩt.

Thai trong ĩ bĩ ng nguyên phĩt đĩĩ c đĩ nh nghĩa theo tiĩu chuĩ n cĩ a Stafford bao gĩ m nhĩ ng trĩĩ ng hĩ p trĩĩ ng sau khi thĩ tinh làm tĩ vào trong phĩc mĩ c: (a) ĩ ng dĩ n trĩĩ ng và buĩĩ ng trĩĩ ng hai bĩn bĩn thĩĩ ng; (b) khĩng cĩ lĩ rĩ tĩ cung- phĩc mĩ c; (c) thai chĩ liĩn quan đĩ n bĩ mĩ t phĩc mĩ c.

Thai trong ĩ bĩ ng thĩ phĩt thĩĩ ng gĩ p hĩ n, gĩ m cĩc trĩĩ ng hĩ p trĩĩ ng đĩ đĩĩ c thĩ tinh làm tĩ tĩ i tai vĩi hay tĩ cung sau đĩ sĩ y qua loa vĩi hay thoĩt ra mĩ t chĩ vĩ ĩ tai vĩi / tĩ cung rĩ i đĩ n làm tĩ tĩ i vĩ trĩ mĩ i (Nilesch, 2014).

Cĩc yĩ u tĩ nguy cĩ thai trong ĩ bĩ ng

Thĩĩ ng khĩng cĩ yĩ u tĩ nguy cĩ đĩ c hiĩ u liĩn quan trĩ c tiĩ p đĩ n thai trong ĩ bĩ ng. Cĩc yĩ u tĩ nguy cĩ bao gĩ m viĩn đĩnh hĩ chĩ u do cĩc bĩ nh liĩ truyĩ n qua đĩĩ ng tĩn đĩ c, hĩt thuĩ c lĩ, lĩ n tuĩ i, tiĩ n sĩ phĩ u thuĩ t vĩng chĩ u, cĩc trĩĩ ng hĩ p hĩ trĩĩ sinh sĩ n nhĩ thĩ tinh nhĩn tĩ o, bĩ m tĩn trĩng vĩo buĩĩ ng tĩ cung hoĩ c chuyĩ n phĩi hoĩ c sĩ đĩ ng thuĩ c trĩnh thai hoĩ c đĩ ng cĩ tĩ cung chĩ chĩ a Progesteron.

Chĩ n đĩn

Viĩ c chĩ n đĩn thai trong ĩ bĩ ng thĩĩ ng rĩ t khĩ và thĩĩ ng phĩt hiĩ n trong mĩ 40-50% cĩc trĩĩ ng hĩ p. Biĩ u hiĩ n liĩn sĩng cĩ a thai trong ĩ bĩ ng cĩ thĩ thay đĩ i, tĩy thuĩ c vĩo mĩ c đĩ biĩ n đĩ ng giĩ i phĩ u mĩ nĩ tĩ o ra và vĩ trĩ chĩn ĩp cĩ a nhĩu thai. Cĩc đĩ u hiĩ u liĩn sĩng khĩng đĩ c hiĩ u, nhĩ ng đĩ i vĩ i mĩ t sĩ tĩc giĩ, cĩc đĩ u hiĩ u sau làm ngĩĩ i ta hĩĩ ng đĩ n thai trong ĩ bĩ ng, bao gĩ m đĩu bĩ ng kĩm theo rĩ i loĩ n nhĩ đĩ ng ruĩ t, đĩu bĩ ng khi thai chuyĩ n đĩ ng, sĩ nĩ n phĩ n thai khĩng đĩ u trong bĩ ng, cĩ thĩ sĩ đĩ ng phĩ n thai đĩĩ i thĩn bĩ ng cĩ a mĩ, cĩ tĩ cung bĩ lĩ ch, khĩng khĩ i phĩt đĩĩ c chuyĩ n đĩ sinh con trong trĩĩ ng hĩ p thai lĩ n.

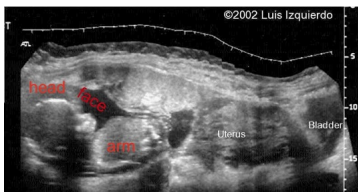
Nhân mẩu t rở ng h p thai l c ch trong b ng

Vi t b i Biên t p viên

Ch nh t, 16 Tháng 5 2021 21:23 - L n c p nh t cu i Th năm, 20 Tháng 5 2021 09:14

Vi c siêu âm thai trong 3 tháng đ u có ý nghĩa quan tr ng trong ch n đoán thai ngoài t cung và thai trong b ng. Trong giai đ n s m, n u BHCG > 1500UI, không th y túi thai trong t cung, c n siêu âm đ tìm v trí thai ngoài t cung.

N u b qua quý I, khi thai đ n quý II và quý III, kh năng b sót s tăng đ n lên, khó quan sát c u trúc vùng ch u. Th c t , vi c b sót thai trong b ng có th lên đ n 50% tr ng h p (Nasali, 2016). Và ng i ta th y r ng đ i v i nh ng n i có đ i u ki n kinh t th p, các s n ph ít đi khám thai trong 3 tháng đ u, t l b sót l i càng cao h n,

Hình 2: Hình nh thai trong b ng qua siêu âm

Đ i v i Allibone và c ng s , siêu âm không có thành t cung gi a bàng quang m và thai nhi, nhau thai n m v trí ngoài t cung, ngôi thai b t th ng, thai n m g n thành b ng ng i m và không có n c i gi a thai và nhau là nh ng đ c đ i m nghi ng thai trong b ng.

Trong nh ng n i có nhi u ngu n l c, ch n đoán c ng h ng t th c s có ích đ xác đ nh v trí thai trong b ng, túi thai ho c v trí xâm l n c a bánh nhau vào các c quan trong phúc m c.

N i soi b ng ch n đoán có th c n thi t khi các k thu t hình nh không th k t lu n v trí thai ngoài t cung và tình tr ng b nh nhân m c báo đ ng.

Nhân m̄t tr̄ng h̄p thai l̄c ch̄ trong ̄ b̄ng

Vīt b̄i Biên t̄p vīn

Ch̄ nh̄t, 16 Tháng 5 2021 21:23 - L̄n c̄p nh̄t cūi Th̄ năm, 20 Tháng 5 2021 09:14

Đīu tr̄

Cho đ̄n nay, ch̄a c̄ h̄ng đ̄n lâm sàng trong đīu tr̄ thai trong ̄ b̄ng. Theo các tác gī, ph̄u thūt là ph̄ bīn nh̄t, trong đ̄ h̄ đ̄c l̄a ch̄n nhīu h̄n ph̄u thūt n̄i soi do kh̄ năng kīm soát ch̄y máu t̄t h̄n.

T̄y tình tr̄ng m̄, thai, kinh nghīm ph̄u thūt viên và ngūn l̄c y t̄ s̄n c̄, các ph̄u thūt viên s̄ quȳt đ̄nh ph̄ng pháp đīu tr̄ khác nhau. Tùy tūi thai, các tác gī th̄ng l̄a ch̄n ph̄u thūt n̄i soi trong 3 tháng đ̄u. Tuy nhiên, n̄u kh̄ng kīm soát đ̄c ch̄y máu các ph̄u thūt viên v̄n c̄ th̄ chuȳn qua m̄ h̄ cho an toàn (nh̄ tr̄ng h̄p b̄nh nhân chúng t̄o, do đ̄nh rūt vào h̄ ch̄u thành m̄t kh̄i n̄n kh̄ng th̄ tīp c̄n kh̄i thai b̄ng ph̄u thūt n̄i soi).

Đ̄i v̄i m̄t s̄ tr̄ng h̄p khác, các tác gī c̄ th̄ ph̄u thūt n̄i soi ph̄i h̄p v̄i tīm Kalichlorua hōc Methotrexat. Thai 3 tháng gīa, n̄n ch̄n m̄ h̄ ngay t̄ ban đ̄u đ̄ kīm soát ch̄y máu, gīm nguy c̄ cho m̄ và kh̄ năng thai s̄ng trong tr̄ng h̄p này khá th̄p.

Các tr̄ng h̄p thai > 26 tūn tr̄ lên, n̄u gia đ̄nh c̄ nguȳn v̄ng gīa thai c̄n t̄ v̄n k̄ nguy c̄ x̄y ra cho m̄ n̄u thai tīp t̄c duy trì.

Vīc ph̄u thūt các tr̄ng h̄p thai l̄n th̄c s̄ khó kh̄n vì nguy c̄ ch̄y máu do dīn nhau b̄m, đ̄c bīt các vùng c̄ các m̄ch máu l̄n nh̄ gan, l̄ch, vùng ch̄u. C̄n ph̄i h̄p v̄i ekip Ngōi b̄ng và m̄ch máu.

Đ̄ng tác b̄c nhau lūn gây nguy c̄ ch̄y máu và đ̄ đ̄a b̄nh nhân đ̄n ch̄y máu l̄ng nhīu gây shock m̄t máu. Vì v̄y, các ph̄u thūt viên c̄n cân nh̄c vīc l̄y h̄t b̄nh nhau. Ch̄ n̄n l̄y b̄nh nhau khi xác đ̄nh rõ ngūn cung c̄p máu cho nhau và c̄ th̄ c̄t l̄i đ̄c mà kh̄ng ̄nh h̄ng đ̄n c̄ quan khác (Paluku 2020). M̄t s̄ tác gī khuȳn cáo c̄ th̄ đ̄ l̄i b̄nh nhau nh̄ tr̄ng h̄p ph̄u thūt nhau cài r̄ng l̄c, k̄p d̄y r̄n s̄t b̄nh nhau, c̄ th̄ s̄ đ̄ng Methotrexat đ̄ thúc đ̄y quá trình tiêu bīn b̄nh nhau tuy nhiên c̄n th̄n tr̄ng vì c̄ th̄ c̄ các bīn ch̄ng nh̄ ch̄y máu th̄ phát, nhīm trùng, t̄c rūt.

Nhân mô t tr ã ng h ã p thai l ã c ch ã trong ã b ã ng

Vi ã t b ã i Biên t ã p vi ê n

Ch ã nh ã t, 16 Tháng 5 2021 21:23 - L ã n c ã p nh ã t cu ã i Th ã năm, 20 Tháng 5 2021 09:14

K ã t lu ã n

- Thai trong ã b ã ng là mô t th ách th ã c đ ã i v ã i các Bác sĩ s ã n ph ã khoa trong ch ã n đ óán và đ ã u tr ã .

- Ch ã n đ óán thai trong ã b ã ng c ã n nghi ã đ ã n khi không th ã y các v ã trí thai ngoài t ã cung th ã ã ng g ã p và BHCG ti ã p t ã c tăng cao.

- Vi ã c ch ã n đ óán b ã ng MRI có th ã h ã u ích trong ch ã n đ óán thai trong ã b ã ng.

- Đ ã u tr ã thai trong ã b ã ng ph ã thu ã c vào v ã trí thai, kinh nghi ã m ph ã u thu ã t vi ê n và ngu ã n l ã c y t ã s ã n có. Vi ã c gi ã i quy ã t thai trong ã b ã ng còn ph ã thu ã c vào tình tr ã ng ghi nh ã n trong lúc ph ã u thu ã t. C ã n chú ý ki ã m soát v ã n đ ã ch ã y máu và tình tr ã ng bánh nhau trong ph ã u thu ã t.

TÀI LI ã U THAM KH ã O

1. Abderrahim Siati, Abdominal pregnancy with a healthy newborn: a new case, Pan African Medical Journal. 2019;34:35.

2. Justin Lussy Paluku, Late abdominal pregnancy in a postconflict context: case of a mistaken acute abdomen - a case report, BMC pregnancy and Childbirth, April 2020.

3. Nemat AbdulRahman AbdulJabbar, Successful Management of Abdominal Pregnancy: Two Case Reports, Oman Med J, 2018.

4. Paul NTolefac, The challenge in the diagnosis and management of an advanced abdominal pregnancy in a resource-low setting: a case report, Bio Med Central, July, 2017.

5. Shurie S, Ogot J, Poli P, Were E. Diagnosis of abdominal pregnancy still a challenge in low resource settings: a case report on advanced abdominal pregnancy at a tertiary facility in Western Kenya. Pan Afr Med J. 2018; 31(239):1–5.

6. Singh Y, Singh S, Ganguly M, Singh S, Kumar P. Secondary abdominal pregnancy. Med J Armed Forces India. 2016;72(2):186–8.